

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по СумДПУ імені А. С. Макаренка
№ 236 від 23 грудня 2013 року

зі змінами

наказом по СумДПУ імені А. С. Макаренка
№ 205 від «24» жовтня 2016 року

Ректор Ю. О. Лянной

ПОЛОЖЕННЯ

про наукові школи

**Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка**

УХВАЛЕНО

рішенням Вченої ради
СумДПУ імені А. С. Макаренка
протокол № 6
від 23 грудня 2013 року

зі змінами

протокол № 4

від 24 жовтня 2016 року

1. Загальні положення

- 1.1. Наукова школа (НШ) – усталений науковий колектив, об'єднаний спільним напрямком дослідження, стратегією організації професійного наукового пошуку, концептуальними підходами до їх реалізації, єдиними підходами до здійснення науково-педагогічної діяльності.
- 1.2. Наукова школа складається з керівника – провідного науковця (як правило, професора) і його учнів різного рівня (*не менше 3 осіб, які захистили дисертаційні дослідження та здобули науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії) чи доктора наук*).
- 1.3. Керівником НШ є авторитетний у науковому товаристві вчений (штатний співробітник університету), який:
 - розробляє фундаментальні та прикладні питання науки, продукує нові ідеї та напрями дослідження;
 - здатний об'єднати навколо себе колектив односторонців;
 - на постійній основі керує підготовкою кандидатських і докторських дисертацій (що підтверджено успішними захистами);
 - наукові здобутки якого засвідчуються державними і міжнародними преміями, почесними званнями, медалями і відзнаками, запрошеннями до науково-педагогічної роботи у ВНЗ України і світу, індексом цитування та ін.
- 1.4. Наукова школа у своїй діяльності керується чинним законодавством України, нормативними документами профільних відомств, університету та даним Положенням.

2. Мета, завдання, принципи, форми та критерії успішності діяльності НШ

- 2.1. Мета діяльності НШ полягає у здійсненні колективної інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на здобуття і використання якісно нових, оригінальних, значущих в певній науковій галузі знань.
- 2.2. Основні завдання діяльності НШ:
 - продукування наукових знань;
 - збереження традицій і цінностей НШ на всіх її етапах становлення та розвитку;
 - забезпечення сталого розвитку відповідного наукового напрямку наступними поколіннями дослідників;
 - трансфер теоретичних доробків НШ у практику діяльності державних, громадських і приватних закладів та установ різних сфер діяльності;
 - розвиток середовища творчості, новаторства, відкритості для наукових дискусій;

- постійне залучення до наукової діяльності обдарованої молоді, здатної до наукового пошуку;
 - популяризація отриманих результатів досліджень.
- 2.3. Основні принципи діяльності НШ: системність, цілісність, послідовність, інноваційність, відкритість, зв'язок з практикою, взаємна підтримка та наукова чесність.
- 2.4. Основні форми діяльності НШ:
- створення проблемно-пошукових науково-дослідних груп з числа викладачів, аспірантів, студентів;
 - грантова діяльність, спрямована на пошук фінансового забезпечення колективних та індивідуальних наукових досліджень членів НШ;
 - виконання колективних наукових проектів, пов'язаних із вивченням актуальних наукових проблем;
 - керівництво, виконання та захист дисертацій;
 - підготовка та колективне обговорення монографій, наукових статей, підручників, навчальних посібників, їх публікація в авторитетних наукових виданнях України та світу;
 - редагування збірників наукових статей;
 - систематична участь у наукових заходах різного рівня, їх організація та проведення.
- 2.5. Основні критерії оцінки діяльності НШ:
- визнання новизни авторської теорії в тій чи іншій галузі знань (кількість захищених кандидатських та докторських дисертацій членами НШ);
 - ефективність наукової (науково-дослідної, науково-організаційної, науково-методичної) діяльності (показники за критеріями наукового рейтингу університету);
 - всеукраїнське та міжнародне визнання новизни наукових досліджень НШ науковою спільнотою (показники індексів цитованості).

3. Права НШ

Керівник та члени наукових шкіл мають право:

- 3.1. Залучати до роботи вчених споріднених спеціальностей СумДПУ імені А. С. Макаренка та інших вітчизняних і зарубіжних ВНЗ, наукових установ і організацій.
- 3.2. Заклювати договори про співробітництво з вітчизняними та зарубіжними науковими та освітніми установами.
- 3.3. Звертатися до керівництва університету з питань координації наукових пріоритетів та сприяння діяльності НШ.
- 3.4. Залучати талановиту молодь до роботи у НШ.

3.5. Користуватися приміщеннями та ресурсами університету.

4. Обов'язки НШ

4.1. Керівник НШ зобов'язаний:

- здійснювати організацію та керівництво всіма видами діяльності НШ;
- щорічно звітувати про діяльність НШ перед Вченою радою університету;
- робити подання на членів НШ щодо заохочення, нагородження, преміювання за результативність проведеної науково-дослідної роботи.

4.2. Члени НШ зобов'язані:

- брати участь у наукових проектах НШ, реалізуюючи власні наукові інтереси та інтереси інших членів НШ;
- звітувати про результативність власної наукової діяльності (публікації; участь в організації та проведенні наукових заходів різного рівня; успішні захисти дипломних та магістерських робіт, дисертаційних досліджень; перемоги у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт студентів тощо);
- здійснювати підтримку теоретичного та практичного доробку НШ у державних, громадських та приватних закладах та установах різних сфер життєдіяльності суспільства;
- популяризувати результати діяльності НШ серед наукової громадськості та в засобах масової інформації.

5. Порядок затвердження та умови припинення діяльності НШ

5.1. Наукові школи (керівник, основний склад, тематика наукових досліджень) визначаються вченими радами структурних підрозділів, розглядаються та погоджуються проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи та затверджуються на засіданні Вченої ради СумДПУ імені А. С. Макаренка.

5.2. Для затвердження НШ Вченою радою університету проректору з науково-педагогічної (наукової) роботи необхідно подати:

- витяг з протоколу засідання вченої ради структурного підрозділу;
- заповнену Анкету керівника НШ (Додаток 1);
- довідку про діяльність НШ (Додаток 2).

5.3. Умовами припинення існування НШ є:

- вичерпання чи дезактуалізація напряму дослідження, а також виявлення чи визнання його непродуктивності;
- припинення наукової діяльності керівником НШ, що супроводжується розпадом колективу;
- зміна місця роботи або смерть керівника НШ.

АНКЕТА

керівника науковою школою
СумДПУ імені А. С. Макаренка

1. Прізвище, ім'я, по батькові.
2. Дата народження.
3. Телефон, e-mail.
4. Освіта (термін, місце навчання, спеціальність).
5. Вчені ступені і звання (із зазначенням року їх отримання).
6. Стаж: загальний, педагогічний, науково-педагогічний (зокрема, в СумДПУ імені А. С. Макаренка).
7. Нагороди: звання, ордени, медалі, відзнаки, почесні звання, премії (перелік із зазначенням року отримання).
8. Відкриття: патенти, авторські свідоцтва тощо (перелік із зазначенням номерів та року отримання).
9. Керівництво науково-дослідними проектами або участь у таких за останні п'ять років: міжнародні, програми і проекти МОН, інших міністерств і відомств України (перелік за останні 5 років).
10. Керівництво (співвиконавство) науково-дослідної роботи кафедр університету.
11. Отримання українських і міжнародних грантів (перелік за останні п'ять років).
12. Перелік підготовлених у науковій школі докторів і кандидатів наук (із зазначенням теми дослідження, періоду керівництва, місця роботи і посади на даний час).
13. Перелік аспірантів, докторантів, здобувачів, які працюють над дисертаціями на даний час (із зазначенням теми дослідження і передбачуваного терміну подання дисертацій до спеціалізованої вченої ради).
14. Публікації: загальна кількість; загальний перелік монографій, підручників і навчальних посібників (із повною бібліографічною довідкою про видання).
15. Організаційна робота: головування, членство у спеціалізованих вчених радах, в оргкомітеті наукових заходів різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференцій, симпозіумів, семінарів, круглих столів), в редакційних радах наукових видань (журналів, збірок тощо), в наукових, науково-технічних, науково-методичних комісіях, радах (міжнародних, всеукраїнських, університетських).

« ___ » _____ р.

Підпис

(ПІБ)

Довідка
про діяльність наукової школи

1. Керівник наукової школи.
2. Напрямок наукових досліджень.
3. Досліджувані проблеми.
4. Головні здобутки наукової школи.
5. *Перелік підготовлених у науковій школі докторів і кандидатів наук (із місця роботи і посади на даний час).*
6. *Перспективи роботи наукової школи.*

«__» _____ р.

Підпис керівника

(ПБ)